BỘ NỘI VỤ

TRƯỜNG ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ, CÔNG CHỨC

TIỂU LUẬN

THẺ BẢO HIỂM Y TẾ CHO NGƯỜI NGHÈO VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ RẮC RỐI KHI ĐI KHÁM, CHỮA BỆNH

Họ và tên: Vũ Mạnh Quang

Chức vụ: Công chức

Đơn vị công tác: Văn phòng HĐND&UBND huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên

Lớp: CV K51

Hà Nội, tháng 11 năm 2015

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU 1

PHẦN I. MÔ TẢ TÌNH HUỐNG
..... 4

PHẦN II. PHÂN TÍCH VÀ GIẢI QUYẾT TÌNH HUỐNG
..... 6

2.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn .....
6

2.2. Các quy định hiện hành về cấp đổi thẻ BHYT
..... 8

2.3. Trách nhiệm của tập thể, cá nhân liên quan
..... 8

2.4. Nguyên nhân..... 9

2.4.1. Nguyên nhân từ đơn vị lập danh sách
..... 9

2.4.2. Nguyên nhân từ người được nhận thẻ BHYT
..... 9

2.4.3. Nguyên nhân từ các cơ quan Nhà nước liên quan
..... 9

2.5. Hậu quả..... 10

2.6. Xây dựng và lựa chọn phương án giải quyết
..... 11

2.6.1. Phương án 1..... 11

2.6.2. Phương án 2 11

2.6.3. Phương án 3 12

2.7. Kế hoạch thực hiện phương án đã chọn
..... 14

PHẦN III. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ
..... 16

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO
..... 19

LỜI NÓI ĐẦU

Chương trình bồi dưỡng kiến thức quản lý nhà nước ngạch chuyên viên nằm trong chương trình đào tạo, bồi dưỡng hằng năm của Trường Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức - Bộ Nội vụ. Qua các chuyên đề đã được các thầy, cô giáo truyền tải, bản thân tôi nhận thức được nhiều vấn đề về lý luận và thực tiễn mới trong công tác quản lý nhà nước. Để đạt hiệu quả cao trong công tác quản lý, cần phải nhạy bén, cập nhật kịp thời và nắm chắc được các văn bản quy phạm pháp luật, các văn bản dưới Luật và các văn bản hành chính nhà nước; vận dụng sáng tạo, linh hoạt với thực tiễn cuộc sống để giải quyết các vấn đề liên quan đến nhiệm vụ được giao.

Bảo hiểm y tế (BHYT) là một chính sách được Đảng và Nhà nước đặc biệt quan tâm nhằm chăm sóc và bảo vệ sức khỏe cho nhân dân. Đã có rất nhiều văn bản về chính sách BHYT được ban hành cũng như các đối tượng được thụ hưởng chính sách BHYT. Chính sách đó từng bước đi vào đời sống, đã đáp ứng phần nào nhu cầu khám, chữa bệnh của các tầng lớp nhân dân, tiến tới thực hiện chính sách BHYT toàn dân theo Luật Bảo hiểm Y tế và các văn bản hiện hành.

Ngày 12/3/1947, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký ban hành Sắc lệnh số 29 về việc tổ chức thực hiện chế độ Bảo hiểm ốm đau, tai nạn, chăm sóc sức khoẻ con người nói chung và cho người nghèo nói riêng, từ đó chính sách Bảo hiểm y tế được ra đời. BHYT là một loại hình bảo hiểm đặc biệt, nó mang ý nghĩa nhân văn và cộng đồng sâu sắc, góp phần quan trọng vào sự nghiệp chăm sóc và bảo vệ sức khoẻ nhân dân, thực hiện công bằng và tiến bộ xã hội. Qua đó chứng minh chủ trương, chính sách cấp thẻ BHYT cho đối tượng xã hội, trong đó có người nghèo của Đảng và Nhà nước đã đi vào cuộc sống của người dân, góp phần ổn định xã hội, giảm chi phí khám chữa bệnh cho người nghèo, từng bước đáp ứng được nhu cầu chăm sóc và bảo vệ sức khoẻ của người nghèo.

Chính sách Bảo hiểm y tế, đặc biệt là bảo hiểm y tế cho người nghèo trong giai đoạn hiện nay đã được Đảng, Nhà nước hết sức quan tâm. Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX, Báo cáo Chính trị của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII đã nêu "*Thực hiện công bằng xã hội trong chăm sóc sức khỏe; đổi mới cơ chế và chính sách viện phí; có chính sách trợ cấp và Bảo hiểm y tế cho người nghèo, tiến tới bảo hiểm y tế toàn dân*". Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Báo cáo Chính trị của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa X đã nêu "*Mức hưởng thụ các dịch vụ y tế của nhân dân tăng lên, đặc biệt với trẻ em, người nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số*", "*Bảo đảm cho người có bảo hiểm y tế được khám, chữa bệnh thuận lợi; mọi công dân khi có nhu cầu và khả năng đều được đáp ứng dịch vụ y tế chất lượng cao*"

Ngày 15/10/2002, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 139/2002/QĐ-TTg về việc khám, chữa bệnh cho người nghèo. Chính sách BHYT càng được phát triển rộng rãi cho người dân thì vấn đề được quan tâm hơn là chính sách BHYT cho người nghèo. Ngày 27/7/2009, Chính phủ ban hành Nghị định số 62/2009/NĐ-CP thay thế Nghị định số 63/2005/NĐ-CP ngày 16/5/2005. Gần đây nhất là Nghị định 105/2014/NĐ-CP ngày 15/11/2014 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo hiểm y tế đã thay thế Nghị định 62/2009/NĐ-CP. Với các quy định của pháp luật về bảo hiểm y tế thì người nghèo được qui định là đối tượng tham gia BHYT bắt buộc (Điều 12, Luật Bảo hiểm y tế sửa đổi, bổ sung năm 2014) được ngân sách nhà nước đóng với mức tối đa bằng 6% mức lương cơ sở (khoản g, điểm 1, điều 13, Luật BHYT sửa đổi, bổ sung năm 2014). Như vậy, từ ngày 01/7/2005, việc chăm sóc sức khỏe cho người nghèo chỉ được thực hiện với hình thức duy nhất là cấp BHYT được hưởng quyền lợi đúng với chế độ BHYT.

Trên thực tế, BHYT cho người nghèo đã phát huy được ý nghĩa nhân văn sâu sắc, góp phần xóa đói giảm nghèo, thực hiện tính công bằng xã hội nói chung và tạo điều kiện cho mọi người dân đều được chăm sóc sức khỏe. Tuy nhiên, trong việc áp dụng thẻ BHYT cho người nghèo ở cơ sở vẫn còn có những câu chuyện bất hợp lý, những bức xúc trong thực tế mà chúng ta không thể bỏ qua cần phải bàn tới. Xuất phát từ lý do trên, tôi đã chọn tình huống "***Thẻ bảo hiểm y tế cho người nghèo và những vấn đề rắc rối khi đi khám, chữa bệnh***" để làm tiểu luận cuối khóa.

Do thời gian nghiên cứu để viết tiểu luận không nhiều, tài liệu tham khảo chưa tiếp cận được nhiều nên bài tiểu luận của tôi không tránh khỏi những thiếu sót. Vì vậy, rất mong nhận được sự góp ý chân thành của các thầy cô giáo, các bạn học viên lớp CV K51 để tôi có thể rút ra được những bài học kinh nghiệm quý báu. Tôi xin chân thành cảm ơn quý thầy cô Trường Đào tạo, Bồi dưỡng cán bộ, công chức - Bộ Nội vụ đã nhiệt tình giảng dạy, truyền thụ những kiến thức thiết thực nhất về quản lý nhà nước; những kinh nghiệm làm việc quý báu để Tôi được hoàn thiện hơn trong quá trình công tác và trong cuộc sống của mình.

Xin chân thành cảm ơn!

Học viên

Vũ Mạnh Quang

Phần I

MÔ TẢ TÌNH HUỐNG

Ông Lưu Văn Trí - sinh năm 10/6/1957 tại xã Mễ Sở, huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên.

Sáng ngày 05/9/2015, ông Trí đưa cháu nội đi học, khi đi về nhà, ông thấy mệt, đau tức ngực, khó thở và ngất đi. Người nhà biết và đưa ông đến Trung tâm Y tế huyện Văn Giang. Tại đây, bác sĩ đã khám và kết luận ông bị bệnh huyết áp cao và đã có dấu hiệu biến chứng liên quan đến bệnh nhồi máu cơ tim, yêu cầu ông phải nhập viện điều trị. Khi nhập viện, anh Hùng - con trai ông xuất trình thẻ BHYT cho người nghèo nhưng không được Trung tâm Y tế huyện Văn Giang chấp nhận. Anh Hùng rất ngạc nhiên và trình bày đây là thẻ BHYT mà gia đình anh được Bảo hiểm xã hội (BHXH) tỉnh cấp cho diện người nghèo thì tại sao lại không được bệnh viện chấp nhận. Cán bộ bệnh viện có giải thích với anh Hùng rằng: Thẻ BHYT của bố anh và hồ sơ nhập viện không khớp nhau. Thẻ BHYT thì ghi Lưu Văn Trí, sinh năm 01/6/1957, còn giấy Chứng minh nhân dân thì ghi Lưu Văn Trí, sinh năm 10/6/1957. Bệnh viện yêu cầu gia đình phải đóng viện phí và làm thủ tục nhập viện không theo chế độ người nghèo.

Về hoàn cảnh gia đình: Gia đình ông Trí thuộc hộ nghèo của xã Mễ Sở, huyện Văn Giang. Vợ ông bệnh nặng, đau ốm quanh năm; vợ chồng ông sinh được 03 người con, trong đó có 01 người con bị tàn tật, không có khả năng lao động; 02 người con còn lại (*trong đó có anh Hùng*) đã trưởng thành và xây dựng gia đình ở riêng. Gia đình anh Hùng cũng thuộc diện khó khăn. Hiện tại ông bà đang ở cùng người con bị tàn tật. Gia đình ông được UBND xã Mễ Sở xếp vào danh sách hộ nghèo của xã và đã đề nghị BHXH tỉnh cấp thẻ BHYT hàng năm.

Sau một thời gian chữa trị thì tình hình sức khỏe của ông Trí đã dần ổn định. Anh Hùng, con trai ông đã đến Bảo hiểm xã hội tỉnh Hưng Yên để đề nghị cấp lại thẻ BHYT cho ông Trí, các thủ tục mang theo đầy đủ gồm: Đơn xin đề nghị cấp lại thẻ BHYT có xác nhận của Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện Văn Giang và giấy Chứng minh nhân dân của ông Trí.

Bảo hiểm xã hội tỉnh Hưng Yên tiếp nhận đơn và tiến hành kiểm tra đơn đề nghị cấp lại thẻ BHYT của ông Trí. Khi đối chiếu với danh sách gốc thì phát hiện: theo danh sách gốc khi đề nghị cấp lại thẻ BHYT cho người nghèo của Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện Văn Giang, ông Trí sinh ngày 01/6/1957, còn giấy Chứng minh nhân dân của ông Trí ghi sinh năm 10/6/1957. Cán bộ Bảo hiểm xã hội tỉnh Hưng Yên cho rằng Bảo hiểm xã hội tỉnh đã làm đúng theo danh sách do Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh gửi sang đúng với thông tin trên thẻ BHYT của ông Trí. Cán bộ Bảo hiểm xã hội tỉnh trả lại hồ sơ và yêu cầu con trai ông Trí trở về Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện Văn Giang đề nghị giải quyết. Anh Hùng thấy rắc rối và phức tạp quá định thôi không sử dụng chiếc thẻ BHYT cho người nghèo này nữa. Tuy nhiên, với hoàn cảnh gia đình quá khó khăn, trong khi đó, bệnh tình của ông Trí thì không thể ngày một, ngày hai chữa khỏi, cho nên gia đình anh vẫn cần sự trợ giúp từ phía bệnh viện cùng với thẻ bảo hiểm y tế.

Phần II

PHÂN TÍCH VÀ GIẢI QUYẾT TÌNH HUỐNG

Từ câu chuyện cho thấy, việc cấp đổi lại thẻ BHYT cho người nghèo khi có sai sót thuộc trách nhiệm của cơ quan nào? Thời gian là bao lâu? Chi phí chi trả cho việc đi lại để cấp đổi thẻ và tiền viện phí của ông Trí trong thời gian nằm việc thì ai chi trả?

Để trả lời được câu hỏi trên chúng ta cần phân tích và đánh giá ở từng khía cạnh nội dung của câu chuyện; từ đó tìm ra nguyên nhân những tồn tại, thiếu sót; đồng thời đề xuất những kiến nghị và giải pháp hợp lý nhằm khắc phục dần những tình trạng nhầm lẫn như trường hợp của ông Trí, để mọi người tham gia BHYT (trong đó có người nghèo) khi đi khám bệnh không còn gặp phải những tình trạng dở khóc dở cười như trên.

2.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn

Theo chủ trương của tỉnh, hàng năm, Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện (thành phố) phối hợp với các xã, phường, thị trấn điều tra, chốt danh sách hộ nghèo, tổng hợp báo cáo về Sở Lao động - Thương binh và Xã hội để cấp sổ (*giấy chứng nhận hộ nghèo*) cho năm sau.

Sở Lao động -Thương binh và Xã hội tỉnh căn cứ danh sách số hộ nghèo đó được huyện (thành phố) gửi lên, kiểm tra lại và duyệt danh sách. Tiếp đó chuyển danh sách hộ nghèo cho Ban quản lý quỹ khám chữa bệnh BHYT cho người nghèo xem xét và tiến hành ký hợp đồng mua thẻ bảo hiểm y tế cho người nghèo với Bảo hiểm xã hội tỉnh theo danh sách được phê duyệt.

Bảo hiểm xã hội tỉnh kiểm tra danh sách và tiến hành cấp phát thẻ Bảo hiểm y tế cho người nghèo theo quy định.

Khi danh sách hộ nghèo được BHXH tỉnh in ấn xong giao lại cho Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện (thành phố)*;* tiếp đó Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện (thành phố) giao cho UBND các xã, phường, thị trấn. Tại cơ sở, thẻ BHYT cho người nghèo được giao cho các Trưởng thôn cấp phát cho từng đối tượng hộ nghèo. Nếu đối tượng người nghèo cẩn thận, kiểm tra lại, phát hiện sai sót thì mọi việc đơn giản, thẻ sẽ được sửa chữa lại cho đúng. Tuy nhiên, nếu người được nhận thẻ chủ quan không kiểm tra lại, mang về nhà, đến khi có bệnh cần mang thẻ Bảo hiểm y tế đi khám, chữa bệnh thì không được bệnh viện chấp nhận vì thẻ Bảo hiểm y tế và một số giấy tờ tùy thân không khớp với nhau. Mọi rắc rối sẽ bắt đầu từ đấy.

Như vậy, BHXH tỉnh Hưng Yên trả lại hồ sơ của ông Trí và hướng dẫn thân nhân của ông làm lại hồ sơ là đúng nguyên tắc. Bởi BHXH làm thẻ BHYT theo danh sách do Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh gửi sang. Tuy nhiên, việc cấp lại thẻ BHYT cho ông Trí trong lúc này là nhu cầu cấp bách khi ông đang bị bệnh phải nằm viện.

Làm lại thẻ BHYT cho ông Trí là đúng, thế nhưng các chi phí đi lại để cấp lại thẻ Bảo hiểm y tế ai phải chịu? Trong thời gian nằm viện chờ thẻ thì tiền viện phí và các chi phí khác có liên quan ai phải trả?

Theo quy định tại khoản 3, khoản 4, Điều 18 Luật BHYT sửa đổi, bổ sung năm 2014 "*Trong thời hạn 7 ngày làm việc, kể từ ngày nhận được đơn đề nghị cấp lại thẻ, tổ chức bảo hiểm y tế phải cấp lại thẻ cho người tham gia bảo hiểm y tế. Trong thời gian chờ cấp lại thẻ, người tham gia bảo hiểm y tế vẫn được hưởng quyền lợi bảo hiểm y tế*". Như vậy, Bảo hiểm xã hội nhận được đơn xin đề nghị cấp lại ngày nào thì giá trị sử dụng của thẻ BHYT được tính từ ngày nhận đơn. Trong khi ông Trí phải nằm viện mấy ngày qua..., vậy các chi phí khám và điều trị bệnh trong mấy ngày của ông Trí ai sẽ thanh toán? Và các chi phí đi cấp lại thẻ Bảo hiểm y tế ai phải chi?

Theo Thông tư liên tịch số 41/2014/TTLT-BYT-BTC ngày 21/11/2014 của Bộ Y tế, Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện Bảo hiểm y tế; Quyết định số 1399/QĐ-BHXH ngày 22/12/2014 của Tổng Giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam ban hành Quy định về tổ chức thực hiện BHYT trong khám bệnh, chữa bệnh thì các chi phí cấp lại thẻ BHYT, các chi phí khám chữa bệnh khi chưa có thẻ BHYT cấp lại sẽ được BHXH thanh toán nếu ông Trí, sau khi ra viện có đem toàn bộ hoá đơn, chứng từ kèm theo thẻ BHYT được cấp lại đến BHXH huyện Văn Giang đề nghị thanh toán.

2.2. Các quy định hiện hành về cấp đổi thẻ BHYT

Người có thẻ Bảo hiểm y tế bị sai trong trường hợp này phải làm gì? Phải làm như thế nào? Gồm có những thủ tục gì? Ở đâu cấp lại thẻ Bảo hiểm y tế? Thời gian cấp lại bao lâu? Ở đâu cung cấp mẫu biểu, đơn xin cấp lại? Ở đâu ký xác nhận vào đơn?…

Để được cấp lại thẻ BHYT cho ông Trí, thân nhân của ông cần phải đến Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện Văn Giang xin mẫu đơn xin cấp lại thẻ BHYT, làm đơn theo mẫu rồi gửi đến UBND xã Mễ Sở xác nhận. Tiếp tục đến Phòng Lao động -Thương binh và Xã hội huyện Văn Giang xác nhận và đề nghị Bảo hiểm xã hội tỉnh Hưng Yên xem xét cấp lại thẻ.

Việc cấp lại thẻ BHYT cho ông Trí cần phải làm ngay để đảm bảo yêu cầu khám và chữa bệnh theo đúng quy định vì hoàn cảnh gia đình ông quá khó khăn. Bảo hiểm xã hội tỉnh Hưng Yên phải tiến hành cấp lại thẻ BHYT cho ông Trí. Thời gian cấp lại tiến hành trong ngày nhận đơn.

2.3. Trách nhiệm của tập thể, cá nhân liên quan

Trung tâm Y tế huyện Văn Giang không chấp nhận thẻ BHYT của ông Trí và yêu cầu gia đình ông đóng viện phí theo quy định không phải là đối tượng hưởng BHYT người nghèo là đúng hay sai? Theo nội dung Nghị định số 105/2014/NĐ-CP ngày 15/11/2015 của Chính phủ; Theo Thông tư liên tịch số 41/2014/TTLT-BYT-BTC ngày 21/11/2014 của Bộ Y tế, Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện Bảo hiểm y tế; Quyết định số 1399/QĐ-BHXH ngày 22/12/2014 của Tổng Giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam ban hành Quy định về tổ chức thực hiện BHYT trong khám bệnh, chữa bệnh có quy định rõ: "*Giữa cơ sở khám chữa bệnh và cơ quan cấp thẻ BHYT có trách nhiệm ký kết hợp đồng trong việc khám, chữa bệnh và phải đảm bảo quyền lợi cho người có thẻ BHYT...*". Như vậy, việc làm của Trung tâm Y tế huyện Văn Giang là đúng nguyên tắc nhưng chưa hợp tình, chưa đảm bảo quyền lợi cho người có thẻ BHYT, nhất là đối tượng hưởng BHYT là người nghèo.

2.4. Nguyên nhân

2.4.1. Nguyên nhân từ đơn vị lập danh sách

Đội ngũ cán bộ làm công tác Lao động - Thương binh và Xã hội ở cơ sở chưa được đào tạo có trình độ chuyên môn cho nên việc thống kê và cấp sổ hộ nghèo ở cơ sở chưa thực sự khoa học. Việc lập danh sách người nghèo thường được thống kê theo tên thường gọi của người dân mà không được lập danh sách theo Sổ Hộ khẩu hoặc giấy tờ tuỳ thân. Bên cạnh đó, việc nhập số liệu, tên gọi chưa được kiểm tra cẩn thận; các cán bộ thống kê chưa thật sự có tinh thần phục vụ cao, chưa thấy được tầm quan trọng và chưa xác định được những sai sót của mình sẽ gây ảnh hưởng đến quyền lợi của người được nhận thẻ BHYT.

2.4.2. Nguyên nhân từ người được nhận thẻ BHYT

- Đối tượng được hưởng BHYT cho người nghèo đều là những người nghèo, tuổi cao, trình độ học vấn thấp. Với họ, có thẻ BHYT là tốt rồi.

- Người được nhận thẻ BHYT chưa nhận thức được ý nghĩa của tấm thẻ BHYT nên không kiểm tra thẻ ngay sau khi nhận; chỉ đến khi ốm đau, bệnh tật phải nhập viện, cần đến thẻ BHYT thì mới phát hiện ra sai sót.

- Một bộ phận người nghèo còn thiếu hiểu biết, phát hiện sai sót nhưng không đề nghị chỉnh sửa và nghĩ đơn giản là sai sót nhỏ không ảnh hưởng gì đến việc khám chữa bệnh nên không đề nghị cấp lại thẻ.

2.4.3. Nguyên nhân từ các cơ quan Nhà nước liên quan

- Công tác tuyên truyền của ngành Bảo hiểm xã hội chưa được sâu rộng nên người dân chưa hiểu nhiều về chính sách Bảo hiểm xã hội và Bảo hiểm y tế có ý nghĩa như thế nào và mình được hưởng những quyền lợi gì khi tham gia.

- Việc tiếp nhận thông tin, danh sách cấp thẻ BHYT còn thiếu công tác kiểm tra lại. Từ phòng Lao động - Thương binh và xã hội cấp huyện đến Sở Lao động - Thương binh và xã hội tỉnh đến BHXH tỉnh đều không chú ý đến công tác này. Mỗi cơ quan thường thực hiện nhiệm vụ của mình khi nhận được sự phối kết hợp từ các đơn vị liên quan mà không có yêu cầu phải có thông tin xác minh từ phía đối tượng được hưởng BHYT. Đây chính là nguyên nhân của rất nhiều những sai sót trong việc cấp phát thẻ BHYT cho người nghèo.

2.5. Hậu quả

Từ những nguyên nhân thiếu sót trên của công tác cấp, phát thẻ BHYT cho người nghèo, nếu không được giải quyết kịp thời sẽ dẫn đến những hậu quả không tốt:

- Thẻ Bảo hiểm y tế của người nghèo được cấp phát sai sót nhiều. Người có thẻ Bảo hiểm y tế không phát hiện thẻ Bảo hiểm y tế của mình bị sai, đến khi đi khám và chữa bệnh không được chấp nhận mới vỡ lẽ ra mọi chuyện. Khi đó, người có thẻ BHYT người nghèo không biết phải xử lý tình huống như thế nào? Làm thế nào để được cấp lại thẻ?... và rất nhiều vấn đề phát sinh gây ra sự rắc rối và tốn kém.

- Thẻ Bảo hiểm y tế sai sót trong trường hợp người có thẻ Bảo hiểm y tế không có bệnh, không dùng đến thẻ thì không có việc gì xảy ra. Nhưng trong trường hợp người có thẻ Bảo hiểm y tế đang bị bệnh thì gây hậu quả khá nghiêm trọng và mất nhiều thời gian và tiền bạc của người được hưởng quyền lợi Bảo hiểm y tế nói chung và càng khó khăn thêm cho người nghèo nói riêng. Vì đó là người nghèo còn phải tốn thời gian, chi phí làm lại thẻ.…

- Thẻ Bảo hiểm y tế sai sót không được bệnh viện chấp nhận khám và điều trị bệnh. Người có thẻ Bảo hiểm y tế phải tự tìm hiểu các thủ tục cấp lại thẻ Bảo hiểm y tế và tự bỏ chi phí để đi in lại thẻ Bảo hiểm y tế.

Nếu không nhanh chóng khắc phục tình trạng trên sẽ xảy ra thành kiến không tốt giữa nhân dân nói chung và người nghèo nói riêng đối với các ngành chức năng có liên quan; ý nghĩa nhân văn của chính sách BHYT cho người nghèo của Đảng và Nhà nước sẽ bị giảm sút.

2.6. Xây dựng và lựa chọn phương án giải quyết

Qua trường hợp của ông Trí chúng ta thấy còn nhiều vấn đề vướng mắc xung quanh chiếc thẻ BHYT cho người nghèo.

Có phần do người nhận thẻ không kiểm tra kỹ, có phần do cơ sở từ khâu thống kê lập danh sách thiếu công tác kiểm tra. Do đó, cần phải đối chiếu, kiểm tra, rà soát danh sách với hồ sơ của người đề nghị cấp thẻ đảm bảo chính xác, tránh những sai sót đáng tiếc xảy ra làm ảnh hưởng đến quyền lợi của người có thẻ BHYT, mà đặc biệt là người nghèo như trường hợp của ông Trí.

2.6.1. Phương án 1:

Tổ chức tập huấn cho cán bộ phụ trách Lao động - Thương binh và xã hội ở các xã, thị trấn, các trưởng thôn trong việc lập danh sách hộ nghèo; các thông tin cần lập phải chính xác theo Sổ Hộ khẩu, Chứng minh nhân dân… chứ không lập danh sách theo tên gọi thông thường. Khi lập danh sách xong cần tổ chức một buổi trao đổi lại thông tin đối với đối tượng được nhận thẻ BHYT. Khi có sự thống nhất với đối tượng hưởng BHYT thì lập danh sách cuối cùng gửi lên phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện và các cơ quan cấp trên.

** Ưu điểm :*

- Đội ngũ cán bộ làm công tác Lao động - Thương binh và Xã hội cấp cơ sở được tiếp cận những phương pháp thống kê khoa học, chính xác, từ đó hạn chế những sai sót không đáng có khi lập danh sách hộ nghèo.

- Nêu cao vai trò, trách nhiệm của người có thẻ BHYT và quyền lợi của mình khi tham gia BHYT. Làm tốt theo phương án này thì việc cấp thẻ BHYT cho người nghèo sẽ thuận tiện và độ chính xác ngày càng cao hơn.

** Hạn chế:* Phương án này mới chỉ giải quyết được một mặt hạn chế ở cơ sở; mất nhiều thời gian do phải trao đổi lại với người dân; công tác kiểm tra, giám sát của các cơ quan quản lý nhà nước liên quan chưa được đánh giá cao.

2.6.2. Phương án 2:

Tại cơ sở cần chú trọng công tác tuyên truyền ý nghĩa nhân văn của Đảng và Nhà nước về chính sách cấp thẻ BHYT cho người nghèo đối với rộng rãi người dân để đối tượng được hưởng BHYT thấy được quyền lợi và nghĩa vụ của mình trong việc sử dụng thẻ BHYT.

Khi phát thẻ BHYT cho đối tượng người nghèo cần yêu cầu người nhận kiểm tra lại thông tin trên thẻ của mình xem đã chính xác hay chưa? Nếu chính xác cho ký nhận thẻ và yêu cầu chịu hoàn toàn trách nhiệm nếu thông tin sai mà không yêu cầu sửa chữa. Nếu phát hiện thấy thẻ sai thì yêu cầu người dân cung cấp lại thông tin để làm lại thẻ.

Cán bộ làm công tác Lao động - Thương binh và Xã hội cấp cơ sở cần hướng dẫn cặn kẽ người dân các thủ tục cần thiết khi làm thẻ BHYT cũng như khi phải làm lại thẻ BHYT.

** Ưu điểm:*

- Thực hiện phương án này sẽ giúp đối tượng hưởng BHYT nâng cao nhận thức, ý nghĩa, hiểu rõ vấn đề rắc rối về các sai sót giữa thẻ BHYT với các giấy tờ tuỳ thân khác khi đi khám, chữa bệnh và các thủ tục hành chính cần thiết khi làm hồ sơ cấp thẻ BHYT cũng như khi sử dụng thẻ bảo hiểm y tế.

- Tránh sự hiểu nhầm đáng tiếc giữa người dân nghèo và các cơ quan nhà nước trong việc thực hiện chính sách có ý nghĩa nhân đạo này.

** Hạn chế:* Chưa khắc phục hết được những tồn tại, hạn chế của việc cấp, phát và áp dụng thẻ BHYT cho người nghèo trong thực tế.

2.6.3. Phương án 3:

Phải tiến hành cùng lúc hai phương án 1 và 2, đồng thời cần tăng cường công tác kiểm tra, xác minh thông tin trong các cơ quan Nhà nước có liên quan như Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội cấp huyện, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh cũng như BHXH tỉnh… Cụ thể:

- Ở cơ sở, cần tuyên truyền, phổ biến sâu rộng những thông tin về chính sách phát thẻ BHYT cho người nghèo, những đối tượng được hưởng? Cán bộ làm công tác thống kê danh sách cần được tập huấn về chuyên môn, nghiệp vụ để việc lên danh sách hộ nghèo phải đảm bảo tính chính xác tuyệt đối về đối tượng cũng như những thông tin cá nhân của đối tượng được hưởng BHYT. Tuyệt đối không được phép thống kê danh sách theo tên gọi thông thường. Trước khi danh sách được gửi lên Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội cấp huyện, cần tổ chức một buổi gặp mặt các đối tượng được hưởng BHYT, đọc lại các thông tin cá nhân của từng đối tượng và yêu cầu kiểm tra lại xem thật sự chính xác chưa và cần chỉnh sửa gì không?

- Các cơ quan Nhà nước có thẩm quyền giải quyết các vấn đề liên quan đến chiếc thẻ BHYT cần tăng cường công tác kiểm tra, xác minh lại các thông tin ghi trên thẻ. Có thể căn cứ vào hồ sơ của đối tượng được cấp thẻ (*ví dụ: đơn xin cấp thẻ BHYT; sổ hộ khẩu, chứng minh nhân dân…)* để xác

minh lại những thông tin cần thiết. Tránh tình trạng quan liêu để khi xảy ra sự sai sót, cơ quan này đổ lỗi cho cơ quan kia và lợi ích của người nghèo thì không được đảm bảo.

** Ưu điểm:*

- Phương án này khắc phục được hầu hết những hạn chế dẫn đến nhiều sai sót trong quá trình làm thẻ, cấp phát thẻ BHYT cho người nghèo.

** Hạn chế:* Không phải ở địa phương nào cũng thực hiện được đồng bộ các giải pháp trên.

Tuy nhiên, qua phân tích có thể thấy rằng phương án 3 là phương án tối ưu và hạn chế tối đa những sai sót đáng tiếc có thể xảy ra trong quá trình làm thẻ BHYT; phát huy tính khoa học, chính xác và chuyên môn cao đối với các cơ quan Nhà nước có liên quan; đồng thời đảm bảo quyền lợi cũng như phát huy tinh thần trách nhiệm của đối tượng hưởng bảo hiểm y tế khi được cầm trên tay chiếc thẻ bảo hiểm y tế.

Thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức trong phương án này còn giúp người nghèo cảm nhận đây là chính sách vô cùng tốt đẹp của Đảng và Nhà nước ta đối với cuộc sống của người dân nghèo; giúp họ ngày càng tin tưởng vào chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước xã hội chủ nghĩa.

2.7. Kế hoạch thực hiện phương án đã chọn:

Stt	**Nội dung**	**Đối tượng thực hiện**	**Thời gian thực hiện**

1	- Tuyên truyền, phổ biến thông tin về những chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về BHYT giành cho người nghèo, ý nghĩa tốt đẹp của chính sách này. - Nêu rõ những quy định về đối tượng được hưởng BHYT giành cho người nghèo.	- BHXH phối hợp với các cơ quan thông tấn báo chí, tuyên truyền thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng; - UBND cấp cơ sở giao cho Đài Truyền thanh của xã, phường, thị trấn thường xuyên đưa tin	Hàng ngày
2	Mở các lớp tập huấn cho cán bộ làm công tác Lao động - Thương binh và Xã hội của các xã, phường, thị trấn; trong đó có nội dung phương pháp lập danh sách khoa học, chính xác.	BHXH phối hợp với các địa phương, đơn vị	Định kỳ đầu năm

3	Tổ chức các buổi gặp mặt các đối tượng được nhận thẻ BHYT giành cho người nghèo để kiểm tra, xác minh lại các thông tin; giới thiệu để họ biết các cơ quan có thẩm quyền cấp thẻ BHYT và hướng dẫn họ các bước cần thực hiện khi phát hiện sai sót trên thẻ BHYT	Cán bộ Lao động - Thương binh và Xã hội xã, thị trấn	Trước khi gửi danh sách đối tượng nhận thẻ lên Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội cấp huyện.
4	Cơ quan quản lý nhà nước cấp trên có liên quan khi tiếp nhận danh sách từ đơn vị gửi lên cần yêu cầu gửi kèm cả hồ sơ của từng đối tượng được nhận thẻ BHYT (trong hồ sơ bắt buộc phải có giấy tờ quan trọng như: Sổ Hộ khẩu, CMND…). Cần tăng cường công tác kiểm tra, xác minh thông tin; tránh bệnh quan liêu dẫn đến những sai sót không đáng có	Các cơ quan QLNN cấp trên như Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội cấp huyện, thị; Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh; BHXH tỉnh …	Thường xuyên khi tiếp nhận và giải quyết hồ sơ.

Phần III

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

Người nghèo có thẻ bảo hiểm y tế được khám và chữa bệnh theo đúng quy định của nhà nước, bình đẳng như các đối tượng khác là vấn đề được Đảng và Nhà nước ta hết sức quan tâm. Thực hiện BHYT người nghèo là giải pháp mang lại hiệu quả rõ nhất trong việc sử dụng ngân sách nhà nước để khám, chữa bệnh cho người nghèo vào các đối tượng tham gia BHYT bắt buộc là chủ trương hoàn toàn đúng đắn, phù hợp với thực tế nước ta. Vì vậy việc thống kê, lập danh và cấp thẻ Bảo hiểm y tế đúng người, đúng họ, tên, chữ đệm, ngày, tháng, năm sinh để thuận lợi cho người nghèo có thẻ Bảo hiểm y tế được khám, chữa bệnh nhanh chóng, kịp thời, tạo cho người nghèo tâm lý thoải mái và dễ chấp nhận khi có tấm thẻ bảo hiểm y tế trên tay là điều rất cần thiết.

Trong tình huống chiếc thẻ Bảo hiểm y tế của ông Trí sai sót là do cán bộ lập danh sách khi nhập số liệu có thể đánh máy nhầm từ 10/6/1957 thành 01/6/1957 mà không rà soát lại các nội dung dữ liệu với các nội dung trên các giấy tờ tuỳ thân của ông Trí đã nộp để cấp thẻ dẫn đến việc nhầm lẫn ngày sinh của ông. Trong trường hợp trên, người cán bộ thống kê đó làm sai và đã gây ra rất nhiều rắc rối cho gia đình ông Trí

trong việc mất thời gian và tốn chi phí cho việc đi lại để cấp lại thẻ Bảo hiểm y tế.

Từ tình huống trên, chúng ta rút ra bài học kinh nghiệm trong công tác quản lý Nhà nước về lĩnh vực BHXH, BHYT. Nếu công tác này được thực hiện tốt thì sẽ phát huy được ý nghĩa tốt đẹp của chính sách BHYT cho người nghèo mà Đảng và Nhà nước ta đã quan tâm và tạo điều kiện cho người nghèo được tiếp cận và hưởng lợi từ các dịch vụ y tế; từ đó tạo nên sự công bằng trong xã hội, kích thích xã hội phát triển, tạo niềm tin của nhân dân đối với chủ trương, đường lối đúng đắn của Đảng; chính sách tốt đẹp của Nhà nước. Ngược lại, khi chính sách này được đưa vào cuộc sống mà vẫn tồn tại những hạn chế và thiếu sót như tình huống trên sẽ dẫn đến sự chán nản, mất lòng tin của nhân dân, đặc biệt là người dân nghèo đối với những chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Việc chăm sóc sức khỏe cho người nghèo thông qua việc cấp thẻ Bảo hiểm y tế là giải pháp phù hợp và thiết thực nhằm bảo đảm được quyền lợi cho mọi người dân đều được công bằng trong khám, chữa bệnh. Để đưa chính sách này vào cuộc sống có hiệu quả, góp phần phát triển nguồn nhân lực của người nghèo, thực hiện xóa đói giảm nghèo bền vững, với những hiểu biết hạn chế của bản thân, tôi xin đóng góp một số ý kiến tham khảo, hy vọng rằng trong những năm tới công tác cấp thẻ Bảo hiểm y tế và chăm sóc sức khỏe cho người nghèo sẽ đạt được thành tích cao, góp phần thực hiện vào sự việc phát triển kinh tế của đất nước, thực hiện công bằng trong sự nghiệp chăm sóc sức khỏe nhân dân, đặt biệt đối với người nghèo. Với sự hiểu biết còn hạn chế của bản thân, tôi mạnh dạn đề xuất các cơ quan Nhà nước có liên quan trong việc tổ chức, chỉ đạo thực hiện cần đẩy mạnh một số nội dung sau:

- Tăng cường công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức về chính sách Bảo hiểm y tế nói chung và Bảo hiểm y tế cho người nghèo nói riêng. Đại hội IX của Đảng đã đề ra về chăm sóc sức khỏe, đó là "*Thực hiện công bằng xã hội trong chăm sóc sức khỏe, đổi mới cơ chế về chính sách viện phí; có chính sách trợ cấp và Bảo hiểm y tế cho người nghèo, tiến tới Bảo hiểm y tế toàn dân*". Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI tiếp tục khẳng định việc nâng cao chất lượng các dịch vụ y tế, đảm bảo công bằng cho các đối tượng được thụ hưởng BHYT: "*Mức hưởng thụ các dịch vụ y tế của nhân dân tăng lên, đặc biệt với trẻ em, người nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số*", "*Bảo đảm cho người có bảo hiểm y tế được khám, chữa bệnh thuận lợi; mọi công dân khi có nhu cầu và khả năng đều được đáp ứng dịch vụ y tế chất lượng cao*".

- Ngành y tế cần đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, đặc biệt trong việc tổ chức khám chữa bệnh đối với người có thẻ Bảo hiểm y tế tránh phiền hà, đồng thời nâng cao y đức của người thầy thuốc, để trả lại giá trị đích thực tốt đẹp của chính sách Bảo hiểm y tế cho người tham gia.

- Tập huấn cho đội ngũ cán bộ Lao động - Thương binh và Xã hộ các xã, phường, thị trấn về chuyên môn để việc thống kê hộ nghèo phải được làm một cách chính xác, khoa học. Khi thống kê phải căn cứ sổ hộ khẩu hoặc chứng minh nhân dân hoặc giấy khai sinh. Khi nhập số liệu danh sách hộ người nghèo phải được nhập cẩn thận, chính xác.

- Các ngành có liên quan trước khi cấp phát thẻ Bảo hiểm bảo hiểm y tế cho người nghèo phải kiểm tra, xác minh lại thông tin. Khi phát hiện thẻ Bảo hiểm y tế có sai sót phải thu hồi ngay và tiến hành làm thủ tục cấp lại nhanh chóng, kịp thời.

- Người nhận thẻ Bảo hiểm y tế phải kiểm tra ngay lúc mình nhận thẻ xem có đúng với giấy tờ tùy thân của mình chưa, nếu chưa đúng phải báo ngay tới cán bộ Lao động - Thương binh và Xã hội cấp xã để tiến hành làm thủ tục đề nghị cấp lại thẻ.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sắc lệnh số 29 ngày 12/3/1947 của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

2. Quyết định số 139/2002/QĐ-TTg ngày 15/10/2002 của Thủ tướng Chính phủ về việc khám chữa bệnh cho người nghèo.

3. Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX.

4. Nghị định số 58/1998/NĐ-CP ngày 13/8/1998 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo hiểm y tế.

5. Nghị định số 63/2005/NĐ-CP ngày 16/5/2005 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo hiểm y tế.

6. Luật Bảo hiểm y tế ngày 14/11/2008;

7. Nghị định 62/2009/NĐ-CP ngày 27/7/2009 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo hiểm y tế.

8. Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI.

9. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Bảo hiểm y tế ngày 13/6/2014;

10. Nghị định 105/2014/NĐ-CP ngày 15/11/2014 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo hiểm y tế.

11. Thông tư liên tịch số 41/2014/TTLT-BYT-BTC ngày 21/11/2014 của Bộ Y tế, Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện Bảo hiểm y tế.

12. Quyết định số 1399/QĐ-BHXH ngày 22/12/2014 của Tổng Giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam ban hành Quy định về tổ chức thực hiện BHYT trong khám bệnh, chữa bệnh.

13. Thủ tục cấp thẻ, cấp đổi thẻ BHYT khi có sai sót cho người nghèo của BHXH tỉnh Hưng Yên.